

Sunndal kommune

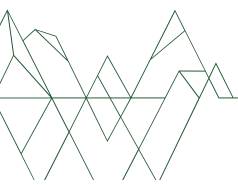
Årsplan Holssand barnehage

2023–2024

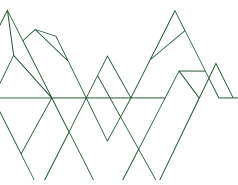

Innhold

Visjon for barnehagetjenesten	4
Hovedmål.....	4
Barnehagens formål og innhold.....	3
Samarbeid.....	4
Overganger	5
Barnehagens fagområder	6
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	16
Årshjul/kalender – Holssand barnehage.....	17
Kontaktinformasjon	18

Innledning, visjon og hovedmål

Velkommen til et nytt barnehageår! 🌟

Da er store og små klare for et nytt barnehageår, og det er alltid spennende å bli kjent med nye foreldre og barn. Barnehageåret 2023/2024 blir vi 91 barn og 32 ansatte, inkludert styrer, styrerassistent, spesialpedagog og deltidsstillinger. Holssand barnehage er fordelt på to bygg - Bygg Nord og Bygg Sør.

Bygg Sør består av fire småbarns avdelinger:

Blåklokka 9 barn og 4 ansatte
Kvitveisen 9 barn og 4 ansatte
Prestekragen 9 barn og 4 ansatte
Gullstjerna 9 barn og 3 ansatte

Bygg Nord består av tre storbarns avdelinger:

Liljekonvallen 18 barn og 4 ansatte
Bekkeblomen 17 barn og 5 ansatte
Hestehoven 20 barn og 5 ansatte

Personalet på Holssand barnehage jobber daglig for at vi skal nå vår visjon, og våre hovedmål – og da er dere som foreldre de viktigste samarbeidspartnerne våre! At dere leverer det kjæreste dere har til oss, viser at dere har stor tillit til jobben vi gjør.

Visjon for barnehagetjenesten

Til barnets beste

Hovedmål

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning.
- Barnehagen skal anerkjenne barndommens egenverdi og bidra til vennskap, trivsel og glede i lek og læring.

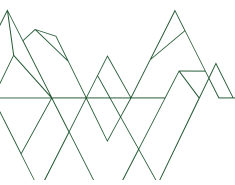
Alle barnehagene i Sunndal drives etter [Lov om barnehager - barnehageloven \(lovdata.no\)](https://lovdata.no) og [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver \(udir.no\)](https://udir.no). Årsplanen som du leser i nå skal gi dere nødvendig informasjon om de overordnede og langsiktige målene i barnehagen, og hvordan vi jobber for å nå disse.

Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet, og i tillegg vil hver avdeling lage en mer detaljert månedsplan som viser mer konkret hvilke aktiviteter det holdes på med.

Årsplanen er godkjent i samarbeidsutvalget 03.10.2023.

Vi ser frem til et godt samarbeid i året som kommer!

Gunn Kirsti Hammer
Styrer

Satsingsområder for Holssand barnehage

Holssand barnehage vil i barnehageåret 2023-2024 jobbe med disse satsingsområdene:

Inkluderende læringsmiljø

I perioden 2022-2024 er alle barnehagene og skolene i Sunndal kommune med i et interkommunalt utviklingsarbeid – «sammen skaper vi fremtiden» - i regi av Nettverk Nordmøre. Derfor vil «inkluderende læringsmiljø» være fokusområdet i år også, mens vi fortsatt parallelt jobber med læringsløypen «språk og skriving» som vi hadde som satsingsområde i perioden 2018-2021.

Musikk

Forrige barnehageår var vi så heldige å ha musikkterapeut en dag i uken på barnehagen. Hun ga oss inspirasjon og tips til arbeidet med musikk i barnehagen. Derfor har vi bestemt at vi skal ha musikk som satsingsområdet dette barnehageåret, for å ta vare på kunnskapen vi har fått. Barnehagen skal bidra til at barna leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytmer, lyder og ord (Rammeplan for barnehager, 2017).

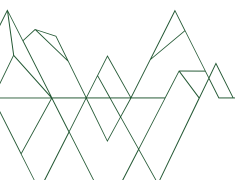
Bærekraft

Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn (Rammeplan for barnehager, 2017). Vi oppfordrer til å gå eller sykle når dere leverer og henter i barnehagen. På barnehagen jobber vi med å redusere matsvinn, vi kildesorterer og plukker søppel når vi er på tur. Bærekraft handler ikke bare om miljøet, men og at vi sikrer blant annet likestilling, god helse og livskvalitet, og god utdanning.

Kompetanseløftet

I tråd med kompetanseløftet er det satt inn tiltak om at den spesialpedagogiske hjelpen skal være tett på barna, og målet er at alle barn skal oppleve å ha et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehagen. Derfor skal alle barnehagene i Sunndal få en spesialpedagog-ressurs på sin enhet. Spesialpedagogen vil kunne bidra på avdelingene med observasjoner av barnegruppen, gruppedynamikken og voksenrollen, og veilede både barn og voksne i hverdagen og jobbe med kompetanseheving for personalet – altså et lavterskel-tilbud.

Kompetanseløftet skal være et varig kompetanseløft og bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barna for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn med behov for særskilt tilrettelegging. Om det skal observeres enkeltbarn, vil foresatte blir orientert og dere må gi samtykke. Dere kan lese mer om [Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis på udir.no](http://www.udir.no)

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit, respekt og anerkjenne barndommens egenverdi. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov (Rammeplan for barnehager, 2017).

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng (Rammeplan for barnehager, 2017).

Barna på Holssand barnehage skal oppleve å bli sett, hørt og bekreftet gjennom konstruktive tilbakemeldinger. Hvordan vi snakker med barna påvirker barnas atferd, og positive tilbakemeldinger fører til positiv danning og et godt miljø i barnehagen for liten og stor. Alle barn skal oppleve å få ros og anerkjennelse. Dette skaper glede og mestingsfølelse. På Holssand barnehage jobber vi for å skape trygge barn som skal føle at deres tilstedeværelse er verdsatt i barnehagen.

Hvordan de ansatte gir hverandre tilbakemelding påvirker barnas sosiale utvikling og miljøet i barnehagen. Vi ønsker ansatte som er gode forbilder gjennom språk, handling og væremåte. Barna skal oppleve ansatte som roser og anerkjenner, og alle skal føle seg som en del av et fellesskap.

Vi ønsker å legge vekt på hvordan vi samhandler og kommuniserer med barn. Det skal være godt å være liten på Holssand barnehage.

Ansvar og roller

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk jf. barnehagelova §7. første ledd. Styreren er gitt det daglige ansvaret i barnehagen: pedagogisk, personalmessig og administrativt.

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller.

Den pedagogiske lederen leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnehagen. Veiledning av det øvrige personalet ligger også til rollen som pedagogisk leder (Rammeplan for barnehager, 2017).

Samarbeid

hjem-barnehage

Som nevnt er dere som foresatte våre viktigste samarbeidspartnere, derfor er det viktig med et godt samarbeid. Rammeplanen for barnehage sier at «barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling».

Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Foreldrerådet, som består av alle foreldrene, skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet har en representant fra hver avdeling som danner FAU (foreldrenes arbeidsutvalg), og to av disse velges som foreldrenes representanter i SU (samarbeidsutvalget).

Dere finner mer informasjon om FAU og SU på Foreldreutvalgene.no

Tiltak vi har for foreldresamarbeid:

- Daglig kontakt ved levering og henting
- Tilbud om to utviklingssamtaler i løpet av barnehageåret
- Nærgruppemøter – dersom barnet mottar spesialpedagogisk hjelp.

- Ett til to foreldremøter i året.
- Sosiale tiltak på barnehagen, og den enkelte avdeling – som f.eks. foreldregløgg før jul.
- Dugnad – i regi av FAU.
- Møter i FAU/SU.

Overganger

Oppstart

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent.

Tiltak vi har for å oppnå dette er:

- Foreldremøte for nye foreldre med tema «en god oppstart». Der informerer vi om oppstarten, forventinger vi har til dere som foresatte og hva som er viktig for barnets trivsel og tilknytning.
- Besøksettermiddag i barnehagen der barnet og foresatte får treffe de ansatte som skal arbeide på avdelingen, bli kjent med lokalet og treffe andre barn og foresatte som skal starte på avdelingen.
- Hjemmebesøk – tilbud om at pedagogisk leder eller barnehagelærer på avdelingen kommer hjem på besøk for å bli kjent med barnet, og for at foresatte kan formidle kunnskap om eget barn, og vi kan utveksle informasjon som er vesentlig for å få til en god oppstart for det enkelt barn.
- Gradvis tilvenning i barnehagen.
- Primærvoksen som følger barnet den første tiden.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe (Rammeplanen for barnehage, 2017). Tiltak vi har for å sikre gode overganger:

- Informasjon til foreldrene når barnegruppene og de ansatte er klart.
- Overføring av informasjon fra avdelingen barnet har gått på til den avdelingen barnet skal flytte til. Dersom barnet bytter barnehage, har pedagogisk leder ansvar for å overføre informasjon til ny barnehage. Foreldrene skal samtykke i at informasjon kan formidles.
- Besøksdager innad i barnehagen for de som flytter avdelingen.

- Besøksettermiddag på nye avdelinger gjennomføres på juni hvert år, med unntak av siste året.

Overgangen mellom barnehage og skole

I Sunndal kommune utarbeides det hvert år en plan for samarbeid mellom den enkelte barnehage og skolen barna skal gå på. Denne planen sendes ut til foreldrene til skolestarterne i løpet av høstsemesteret når den er revidert. Hovedelementene gjennomgås på foreldremøte om høsten.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen (Rammeplan for barnehager, 2017).

Barnehagens fagområder

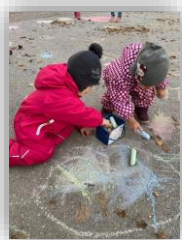
Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold (Rammeplan for barnehager, 2017).

Vi arbeider i liten grad med enkeltstående fagområder i barnehagen. Når vi arbeider med ulike tema, vil vi være innom mange fagområder samtidig. Vi er opptatt av at det skal være progresjon i barnehagens innhold og at barnehagen skal legge til rette for alle aldersgrupper. Vi lever også i en tid der digitale verktøy er en del av barnas hverdag og vi skal bruke disse verktøyene for å støtte opp om barnas læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Barn leker fordi det er selvmotiverende og artig. Vi vet at i tillegg til å være artig, betyr den mye for både sosial, språklig, emosjonell, kognitiv og motorisk utvikling. I leken lærer barna blant annet å vente på tur, følge sosiale spilleregler, gi og ta imot beskjeder, lytte, konfliktløsning, atferdsregulering, empati og å arbeide med vanskelige følelser. I tillegg oppøver de oppmerksomhet og konsentrasjon. Tidlig innsats for å bli en flink leker kan forebygge blant annet utfordrende atferd, mobbing, konsentrasjonsvansker og lese og skrivevansker.

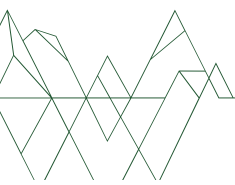
Kommunikasjon, språk og tekst

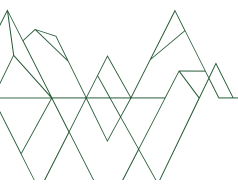

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforsking av både muntlige språk og skriftspråk.

Alder	Tiltak
Alle	<ul style="list-style-type: none"> - Språksamlinger en gang i uken. - Bruke rolltalk for å visualisere - Bruke felles opplevelser/referanser som utgangspunkt i samtaler med barna. - Stimulere barna til å bruke språket aktivt for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og skape positive relasjoner i lek og samspill. - Høytlesning av eventyr, fortellinger, rim og regler. - Synliggjøre skriftspråket på avdelingen. - Bruke konkreter i samlinger. - Bruke «salaby» og «språkkista». - Bruke sang- og regelleker.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Voksne som brobyggere i språket. - Utnytte hverdags situasjoner til å sette ord på ting, hendelser og følelser.
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Gi tid og rom til den gode samtalen - Støtte barnas lek med, og utforsking av skriftspråket.
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Førskolesamlinger etter jul, med bruk av boken «trampoline». - Bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. - Tekstskaping, og lage bok med «book-creator». - Leke med språket, symboler og tekst, bidra til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. - Klappe stavelser, og finne rimord. - Leke med bokstaver, finne første lyd og øve på å skrive navnet sitt. - Bruke materialet fra boken «Lekbasert læring».

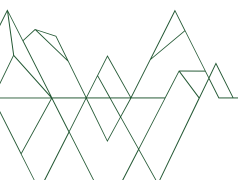
Kropp, bevegelse, mat og helse

Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Alder	Tiltak
Alle 	<ul style="list-style-type: none"> - Lære om kildesortering og gjenbruk – bruker materialet «gjenbruksgjengen». - Vi bruker gjenbruksmaterialer og naturmaterialer i formingsaktiviteter. - Lage grønnsakshage i barnehagen - Vi plukker søppel som vi finner når vi er på tur. - Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer – både inne og ute – året rundt. - Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek. - Servere daglige måltider og frukt. - Vektlegge god hygiene. - Ukentlige turdager
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Gi mulighet til fysisk lek – både inne og ute – ved bruk av gymsal, blomsterenga, uteområdet og skogen. - Bli kjent med egne behov, få kjennskap til kroppen sin og utvikle gode vaner for kosthold og hygiene.
3 – 4 år 	<ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent med egne behov. Lære å kle av og på seg, gå på do. - Bruke dagsplan i garderoben for at barna skal lære hvilke klær vi skal ha på, og hva vi skal gjøre i løpet av dagen. - Se filmene og samtale rundt temaet «kroppen min eier jeg» og «hele meg – om kropp og grenser i barnehagen». - Daglige hvilestunder, med stillhet, rolig musikk, lydbok eller høytlesning. - Bruke gymsalen.
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Førstehjelpskurs

- Ha et variert kosthold, og øve oss på å prøve ut nye smaker. Gi barna grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.
- Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat, og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Ha leker og aktiviteter der vi utforsker smak og lukt.
- La barna sortere avfall etter måltid.
- Se filmene og samtale rundt «kroppen min eier jeg».
- Lage «samspillsprinsipp» på hvordan være en god venn.
- Legge til rette for at barna skal ha noen å leke med og kunne utvikle vennskap.
- Oppleve å bli trygg på en kropp, få positiv oppfatning av seg selv, og bli kjent med egne følelser.
- Barna skal få mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Alder	Tiltak
Alle	<ul style="list-style-type: none"> - Oppleve glede og samspill i sang og musikk. - Markere ulike høytider. - Bruke «Galleri Holssand» til å glede nærmiljøet. - Delta i barnehagenes kunstutstilling i Galleri Barbara i forbindelse med barnehagedagen i mars. - Felles månedlige samlinger for småbarns, og for storbarns. - Synliggjøre mangfoldet i barnehagen. - Bruke sang, musikk og bevegelsesleker i hverdagen. - Bli kjent med ulike musikkjangere. - Utforske rytmer og lyder av det vi finner rundt oss. - Bruke ulike instrument.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Få erfaring med ulike formingsaktiviteter. - Fredagsdans – ute eller inne. - Høre sang og musikk fra ulike kulturer. - Bruke sangkort og/eller konkreter i samlingene
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Gi barna gode og allsidige muligheter til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. - Ha variert tilgang på formingsmaterialer. - Lære «BliMed»-sang og dans
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. - Legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. - Månedens sang, rim eller regle.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Alder	Tiltak
Alle 	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke digitale verktøy for å tilegne oss ny kunnskap, leke og lære i pedagogiske sammenhenger. - Bli bevisst hvordan vi bruker digitale verktøy, både ovenfor andre barn og eget bruk. - Følge med på den digitale fuglekassen. - Bruke Ipad på tur til å ta bilder med, og inspeksjonskamera for å utforske. - Spørre om lov før vi tar bilder og publiserer. - La barna ta bilder med Ipad og kamera. - Skape et samspill mellom det digitale og det ikke digitale. - Digitale verktøy skal være et supplement i barnas læreprosesser. - Få kjennskap til de ulike årstidene.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Få gode friluftsupplevelser året rundt. - Lage puslespill på Ipad.
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke Bee-bot-robot som vi programmerer. - La barna få kjennskap til ulike aktiviteter som ligger i IKT. - Få kunnskap om ulike planter og dyr. - Søke kunnskap om det vi ser i naturen gjennom bruk av bøker, internett etc. - Temasamlinger om de ulike årstidene. - Bruke materialet «planetpatruljen» og «søppelfjellet».
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Lage animasjonsfilm - Bruke Bee-bot-robot som vi programmerer. - Legge til rette for at barna skal få ulike naturopplevelser, og få oppleve naturen som en arena for lek og læring. - Oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover - Månedens forsøk – for undring og utforsking av ulike materialer og kjemiske prosesser. - Se planetpatruljen på NRK super.

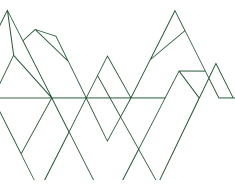
Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Alder	Tiltak
Alle	<ul style="list-style-type: none"> - Stimulere til undring og nysgjerrighet. - Bli kjent med matematiske begreper, og bruke de i hverdagen - Øve på å sortere leker ved ryddetid – både inne og ute.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Erfaring med begrepene liten/stor, opp/ned, over/under etc. - Enkel rydding og sortering
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i daglige gjøremål som å dekke bordet, og lage mat. - Begrepsbruk i hverdagen: mengde, preposisjoner, former og figurer. - Spille spill; villkatten, fange ballongene etc.
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Gå på formjakt/fargejakt. - Synliggjøre tall, former og symboler. - Utforske og oppdage matematikk i hverdagen. - Leke regelleker som kongen befaler og rødt lys. - Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere til matematisk tenkning.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger.

Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar.

Alder	Tiltak
Alle 	<ul style="list-style-type: none"> - Synliggjøre at vi er en flerkulturell barnehage - Henge opp regnbueflagget for å synliggjøre aksept for at vi er forskjellige, og at vi støtter mangfold og likeverd. - Vi hilser og sier «HEI» til hverandre. - Adventsstund i desember – vi tenner lys, synger julesanger og leser bøker. - Marker FN-dagen. - Markere samenes nasjonaldag - Markere nasjonaldagen til de ulike nasjonene som er representert på avdelingen. - Øver på å gå i 17.mai-tog.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikle empati og interesse for hverandre. - Øve på turtaking, og å dele med andre. - Viser omsorg for hverandre.
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Bruke «vennebokene» og lignende bøker til samlinger om hva det er å være en venn. - Tid og rom for undring og gode samtaler. - Beviste voksne i samtaler med barna. - Deler opp i mindre grupper.
5 år 	<ul style="list-style-type: none"> - Markerer Lucia-feiring. - Julegudstjeneste i Romfo kirke sammen med Løykja skole. - Inviterer presten Jan Fredrik Laskerud til barnehagen for å fortelle om påsken. - Få kjennskap til fortellinger og noen verdier og tradisjoner rundt høytidene jul og påske. - Skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverdener og levesett. - Se på serien «sånn er jeg, og sånn er det» på NRK super. - Forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap gjennom arbeid med vennskap og sosial kompetanse

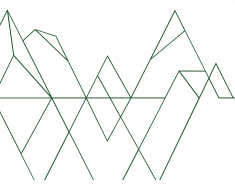
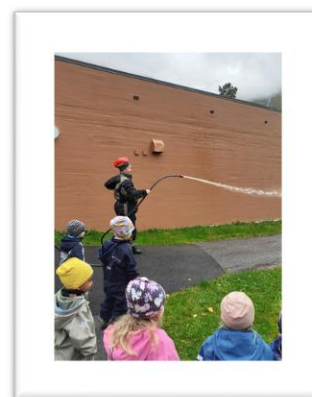
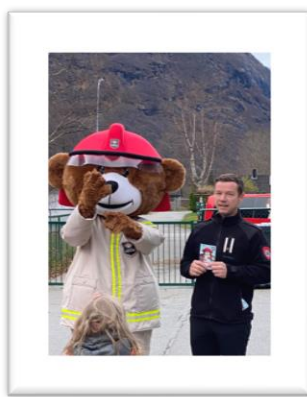
Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Alder	Tiltak
Alle 	<ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent i lokalmiljøet. - Bruke el-syklene til å utvide radiusen - Bruke lavvoen vi har i skogen. - Gi alle barna utfordringer og like muligheter til deltagelse. - Vi vil ha barn som møter verden med tillit og nysgjerrighet.
1 – 2 år	<ul style="list-style-type: none"> - På våren besøker 2021-kullet tannklinikken - Felles opplevelser.
3 – 4 år	<ul style="list-style-type: none"> - Besøk av ambulansen for 2020-kullet - Besøk av politi for 2018-kullet
5 år	<ul style="list-style-type: none"> - Besøke brannstasjonen - Besøke ulike bedrifter og steder i Sunndal, som kulturhus og bibliotek – få kjennskap til ulike yrker. - Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene. - Oppmuntre til medvirkning i egen hverdag og la barna få oppleve at de blir tatt på alvor og at det de sier er viktig. - Se serien «Litt av en jobb» på NRK super.

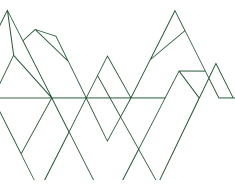
Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet, og vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Dette dokumenterer vi ut til dere foresatte via appen «Visma flyt barnehage». Hver fredag legger hver avdeling ut informasjon og bilder av uken som har gått, slik at dere får et innblikk i det som rører seg i barnehagen.

Tiltak vi har for å sikre planlegging, dokumentasjon og vurdering:

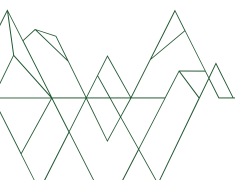
- Personal- og avdelingsmøter
- Ledermøter
- Samarbeidsmøter for pedagoger
- Medarbeidersamtaler
- Kurs- og planleggingsdager
- Foreldremøter
- Utviklingssamtaler
- SU og FUBiS-møter
- Utviklingsgruppemøter
- Fagmøter for assistenter, fagarbeidere og barnehagelærere.
- HMS-gruppe
- Hjelpetjenestemøter
- Visma flyt barnehage
- Årsplan og månedsplaner

Årshjul/kalender – Holssand barnehage

Årshjulet viser aktiviteter gjennom året.

Måned	Aktivitet	Planleggings-/kursdager
August 23	Oppstart	16.08.23 - kursdag
September	Oppstart Brannvernuke, uke 38	
Oktober	Avdeling Hestehoven har utstilling i busskuret ved barnehagen 24.10 - FN-dagen 31.10 - Halloween-markering på bygg Nord Uke 41 – skolens høstferie	
November	Foreldregløgg	
Desember	Avdeling Gullstjerna og Prestekragen har utstilling i busskuret ved barnehagen. 08.12.23 - Nisse/grøttest Julegudstjeneste Lysfest – 30.11.23 regi av FAU 20.12.23 - Juleavslutning 21.12-03.01 - juleferie	
Januar	Avdeling Blåklokka og Kvitveisen har utstilling i busskuret ved barnehagen.	02.01.24 - planleggingsdag
Februar	06.02 – samefolkets dag Karneval/tulldag Uke 8 – skolens vinterferie	
Mars	Solfest ved første solglimt Barnehagens kunstutstilling i Galleri Barbara. 12.03 - Barnehagedagen – «tema er ikke fastsatt» 25.03-01.04 - påskeferie	
April	Dugnad - dato fastsettes i FAU Delta på kommunal ryddeaksjon	
Mai	16.05 - markere/øve til 17.mai Foreldre-/Besteforeldrekaffe	
Juni	Sommerfest for hele barnehagen Avslutning for skolestarterne	07.06.24 - planleggingsdag.
August 24		13.08.24 – planleggingsdag 14.08.24 - kursdag

Kontaktinformasjon

Kontor

Styrer, Gunn Kirsti Hammer	95 22 18 85
Styrerassistent, Ingvill Kvande Kirkevåg	90 99 24 95

Avdelingene

Blåklokka	41 47 91 88
Kvitveisen	90 51 24 25
Prestekragen	90 47 50 29
Gullstjerna	90 77 39 40
Liljekonvallen	46 95 95 03
Bekkeblomen	90 27 88 46
Soleia	47 90 47 57
Hestehoven	90 52 74 53

